

[Økonomiministeren.]

organisationer retter til det statistiske departement om dækkende og aktuelle statistiske oplysninger.

Ligeledes er der i den offentlige sektor øgede behov for indgående oplysninger på samfundets forskellige områder. Dette gælder både for den generelle økonomiske planlægning — penge- og finanspolitik og i særlig grad indkomspolitik — og ligeledes for landets forskellige lokalområder, hvor det statistiske grundlag må sikres af hensyn til egns-, regions- og landsplanlægningsopgaverne.

Dette er baggrunden for, at jeg straks efter nedsættelsen af administrationsrådet i september 1965 bad rådet se på de statistiske institutioner og fremkomme med forslag, der kunne sikre en styrkelse af grundlaget for den offentlige statistik. Jeg bad rådet overveje spørgsmålene vedrørende centralisering eller decentralisering, bl. a. i lyset af den højt udviklede teknik, der gennem elektroniske databehandlingsanlæg nu står til rådighed for statistikproduktionen, og fremhævede også det ønskelige i at sikre en organisationsform, der gav mulighed for etablering af en mere omfattende statistisk servicevirksomhed.

Det er velkendt, at det statistiske departement virker som statistisk serviceorgan, og at departementet gennem årene har udfoldet en omfattende virksomhed ved at stille statistiske oplysninger til rådighed, dels gennem de mange statistiske publikationer departementet udsender, dels gennem besvarelse af et meget stort antal henvendelser fra såvel private borgere og erhvervslivet som fra offentlige myndigheder og gennem anden form for statistisk bistand.

Der er imidlertid behov for en videregående statistisk servicevirksomhed, f. eks. gennem kvalificeret bistand ved gennemførelse af statistiske analyser, udarbejdelse af prognoser eller ved særlige undersøgelser på specielle områder. Det forekommer mig naturligt at give den centrale statistikinstitution mulighed for at kunne påtage sig sådanne særlige bestillingsopgaver mod vederlag. Private virksomheder, organisationer, kommuner, kommissioner og andre vil hermed mod betaling få mulighed for at entrere med Danmarks Statistik om gennemførelse af statistiske undersøgelser. Jeg

skal her fremhæve, at det ikke kan være Danmarks Statistiks opgave uden vederlag at imødekomme alle ønsker om statistiske oplysninger. Gennem den foreslåede ordning, hvorefter særlige undersøgelser og andre specielle opgaver kan udføres som bestillingsarbejde mod betaling, opnås imidlertid, at økonomiske overvejelser bliver afgørende, når bestillinger afgives.

Det vil måske også være hensigtsmæssigt, at Danmarks Statistik udvikler en interviewerstab, der kan sættes ind, ikke blot som hidtil bl. a. ved forbrugsundersøgelserne, men som også kan anvendes i tilknytning til den udvidede statistiks-service, der er et betydeligt behov for.

Fordele ved en sådan udvidet statistisk servicevirksomhed synes store, idet der på denne måde skabes mulighed for, at de erfaringer, som den centrale statistiske institution er i besiddelse af, kan komme en større kreds til nytte. En yderligere nyttiggørelse af det materiale, der allerede foreligger, vil antagelig tillige kunne medføre besparelser, idet særlige undersøgelser, der måske ellers ville blive gennemført af andre, derved vil kunne spares.

Alle disse spørgsmål har administrationsrådet overvejet indgående, og rådet har med støtte i et særligt statistikudvalg udarbejdet det her foreliggende forslag.

Rådet har over for mig fremhævet, at vigtige hensyn taler for en centraliseret offentlig statistik, nemlig dels hensynet til en rationel anvendelse af de tekniske og arbejdskraftsmæssige ressourcer, dels hensynet til borgerne, som ikke unødigt bør ulejliges med anmodning om at afgive statistiske oplysninger af samme art til flere forskellige institutioner.

Jeg er enig i denne opfattelse, også fordi den nye bearbejdningsteknik med elektroniske databehandlingsanlæg taler for at fastholde og yderligere fremme centraliseringen af den offentlige statistik. Disse forhold taler yderligere — efter min opfattelse — for at sikre en samordning og koordinering af den del af den offentlige statistik, der måske ikke kan centraliseres. Hvor en samordning af statslig og ikke-statslig statistik er mulig, bør en sådan samordning også søges gennemført. Denne koordinering og centralisering kan næppe gennemføres tilstrækkeligt effektivt under den hidtidige ordning, og der